

# Tynset



TEMA: **Skole**



Informasjonsmagasin  
fra Tynset kommune



# To rektorer i hver sin skoletid

Anne Buttingsrud og Valborg Ligård. To kvinnelige rektorer i Tynset kommune. Begge har de snart lagt bak seg et år hvor skolen mer eller mindre har vært en byggeplass, og begge ser fram til å kunne ta i bruk nye, flotte lokaler.

Valborg Ligård er 62 år og har tenkt å bli delvis pensjonist etter å ha vært rektor i 18 år, de siste ti ved Tynset Barneskole. Anne Buttingsrud er 40 og har igjen et par tiår i bransjen. Rektor ved Fåset skole siden 2006. Begge har klare meninger om hva en god skole er og hva fremtidens skole må inneholde.

De berømmer samarbeidet og utviklingsarbeidet i skolene i Nord-Østerdalen i løpet av de siste 10 åra. Lese- og skriveopplæring skjer tvers av kommunegrensene og skoler.

– Utdanningsnivået i Nord-Østerdal er høyt, dette gjenspeiles hva skole og hjem også får til i samarbeid. For det er nettopp dette som er framtidens skole, mener Anne, en skole der alle aktører løfter i lag! Å drive skole i dag er veldig interessant fordi skolen står så i fokus. Men media polariserer voldsomt. Enten er det lærerne, eleven, klasserommet eller andre ting det er noe galt med. Små skoler er galt, store skoler er galt. Ytre rammer har betydning i en viss grad, men det er læringskulturen i skolen som er det vesentligste. En god læringsstruktur må da ligge i bunn for all god læring, og den skaper lærere, elever, foreldre, kommune og alle aktører i skolen sammen, fastslår hun og fortsetter:

– Vår oppgave er å samarbeide om et felles mål, at elevene skal gå ut av skolen med størst mulig læringsutbytte. Å jobbe grundig og langsiktig med både basisfagkunnskaper og sosial kompetanse er da viktig, understreker Anne.

Valborg ville hatt med seg svært lite fra den gamle og inn i dagens skole. Men statusen og respekten for skolen og læreren må økes. Terskelen for å kunne søke fri må også bli lagt høyere, mener Valborg.

Hun fastslår at det har skjedd svært mye positivt i skolen i forhold til åpenhet både mot eleven og hjemmet, undervisning på alternative læringsarenaer og team-samarbeidet lærerne imellom. Tidligere hadde man hver sin klasse og brydde seg kanskje ikke så mye om det som foregikk i naboklasserommet. Vi skulle undervise våre elever i alt. Som lærer jobbet man mer alene. Forutsigbarhet i lærerkollegiet kunne påvirket folks familieplanlegging! Det viser hvor synlig læreren var, smiler Valborg.

– Nå får vi større anledning å dyrke fram vår spisskompetanse. Å kunne arbeide i team, bruke hverandre og den enkeltes kompetanses slik vi gjør nå er kanskje det største framskrittet. Vi henter det beste ut av hverandre og møter utfordringene sammen. Det gjør det spennende og utfordrende og være lærer, mener Valborg.

Med lang erfaring innen læreryrket er hennes konklusjon at det var enklere å være lærer "før i tida".

– Dette har med samfunnsutviklinga å gjøre. Flere barn strever mer. Årsakene er sammensatte, men ikke minst handler det om holdninger som bygges i hjemmet, fastslår hun. Omsorgsdimensjonen er kommet mye sterkere inn i skolen i de senere åra. Vi skal støtte hjemmet og den enkelte elevs behov. Dette fører til ulike forventninger, og det finnes mange "bestillere" både blant elever og foreldre i skolen i dag. Dette har ført til at flere faggrupper er tilknyttet skolen, og hver dag møter vi, og går inn i mange relasjoner som konfronterer sider i oss sjøl. Dette er spennende, men bidrar til høy intensitet i dagens skole. Ungene er vant til at de voksne stiller opp, og ungene trenger plaster tidligere enn før, i følge Valborg.

Anne er glad for det fokus som i den senere tid er satt på norsk skole.

– Den faglige debatten er viktig. Viktig er det at vi også fortsetter med de pedagogiske diskusjonene på hver en skole. Gjennom slike diskusjoner utvikler vi hverandre, det fører til åpenhet i det kollegiale miljøet, og hindrer en statisk skole.



Tekst og foto : Ingrid Eide

PORTRETT





**Informasjonsmagasin Tynset kommune**  
Nr. 1/2008, 2. årgang

**Utgiver**  
Tynset kommune, 2500 Tynset

**Redaksjonen**  
Siri Granum (*rådmann og ansvarlig redaktør*), Liv Randi Olsen Eggestad (*leder servicetorget*), Beate Hjertager (*kultursjef*), Kirsten Thyrum (*leder plan/byggesak/GEO-data*), Per John Valle (*teknisk sjef*), Jan Inge Grøndalen (*utdanningsjef*), Anne Bruaset (*førstestekretær helse og omsorg*), Ingrid Eide (*fotograf og journalist*)

**Kontakt**  
Telefon: 62 48 50 00  
Epost: postmottak@tynset.kommune.no

**Grafisk utforming**  
Thorbjørn Liell  
© 2008 Eireway Ltd  
www.eireway.ltd.uk

**Foto 1. omslagside**  
© 2008 Ingrid Eide

**Opplag**  
3.350



Trykk: GRØSET™

Denne trykksak er produsert etter miljøstandardene ISO 14001, EMAS og Svanemerket.

Produksjonen er klimanøytral, CO<sub>2</sub>-utslippet er kompensert.

## Annonsering i informasjonsmagasinet

Organisasjoner og næringsliv kan annonsere i våre spalter. Ta kontakt med annonseansvarlig Thorbjørn Liell i Eireway Ltd for ytterligere informasjon og bistand ved utforming av annonsemateriell.

### Annonsepriser

Størrelse	Pris eks. mva.	Pris inkl. mva.
1/1-side	3.400,00	4.250,00
1/2-side	1.800,00	2.250,00
1/4-side	950,00	1.187,50
1/8-side	500,00	625,00

Det gis 25% rabatt på 2-3 innrykk og 35% rabatt på 4 innrykk.  
Pris på andre formater og størrelser gis på forespørsel.

### Frist for innlevering av annonser til nr 2/2008

Torsdag 12. juni 2008.

### Kontaktinformasjon annonsesalg

Eireway Ltd, Kirkbakk Østre, 2540 Tolga

Ansvarlig Thorbjørn Liell  
Telefon 952 07 555 / 62 49 45 12  
Epost info@eireway.ltd.uk

## Leserhjørnet

Vi ønsker en god dialog med alle våre innbyggere. Leserhjørnet er plassen for ros, ris og spørsmål til kommunen. Neste frist for innsending er torsdag 12. juni 2008.

Send e-post til postmottak@tynset.kommune.no eller brev til Tynset Kommune, Servicetorget, 2500 Tynset. Merk gjerne brevet eller posten med "Leserhjørnet."

## LØRDAGSÅPENT PÅ FIAS

FIAS har lørdagsåpne gjenvinningsstasjoner enkelte lørdager i 2008!

Når din nærmeste gjenvinningsstasjon er åpen ser du i miljøkalenderen eller på [www.fias.no](http://www.fias.no)

Du kan også kontakte oss på tlf. 62 49 48 00.



# Rådmannens side

Siden forrige utgave av magasinet gikk i trykken, har vi feiret jul og nyttår, og vi er i ferd med å gå inn i den lyse årstiden – selv om påsken ga oss et kaldt tilbakeslag. Men nordøsterdøler har vært ute en vinterdag før, så det hersker ingen tvil om at sommer blir det i år også.

Sist høst og i vinter har det vært mye nasjonal fokus på kvalitet i skolen og læringsresultater. Og spørsmålet: "Er det sterk nok kultur for læring i norsk skole?" har vært satt på mediens førstesider regelmessig.

Spørsmålet mange tynsetinger har stilt seg selv og hverandre har vært – "hvordan står det til med tynsetskolene?" Derfor vil jeg bruke rådmannens hjørne denne gangen på Tynset-skolene.

"Elevene i Tynset-skolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring, i en skole som er for alle og har blikk for den enkelte". Dette er visjonen for Tynset-skolene som vi kontinuerlig har i fokus.

## Målinger og tester

PIRSL og PISA er de to internasjonale undersøkelsene i OECD-land om elevenes ferdigheter. Resultatene fra disse har bidratt til en engasjert nasjonal skoledebatt i Norge.

- **PIRSL:** Måler elevenes leseferdighet på 4. og 5.trinn. Her er norske elever av de som leser dårligst blant de OECD-land som er med i undersøkelsen.
- **PISA:** Måler ferdighetene i lesing, matematikk og naturfag blant 15-åringene.

Resultatene viser at norske elever ligger midt på "resultatlista". Men det som er foruroligende er at norske elever viser en nedadgående tendens fra målingene i 2000 og 2003. Ingen elever fra Tynset har vært med i disse undersøkelsene.

## Nasjonale prøver

Høsten 2007 ble den nye utgaven av nasjonale prøver gjennomført i lesing, regning og engelsk for alle elever på 5. og 8. trinn. Prøvene skal gjennomføres hver høst.

Resultatene fra prøvene er meget oppløftende for Tynset elevene. Vi er i snitt best i Hedmark og inne blant topp 20 blant de norske kommunene. Eksamenresultatene for 10. klasse er også meget bra for Tynset.

Det er viktig å understreke at testene ikke gir et godt nok et helhetlig bilde av tilstanden i skolen. Den årlige nasjonale elevundersøkelsen som Tynset-skolene deltar i gir en bredere tilstandsrapport om skolen på bla arbeidsmiljø, trivsel, motivasjon, mobbing, elevmedvirkning og vurdering.

Resultatene fra elevundersøkelsen viser at "helsetilstanden" i Tynset-skolene er god.

Men det er viktig å ikke hvile på laurbærene. Vi har også utfordringer på flere områder. Det er særlig flere enkeltelever som ikke får den oppfølging de har behov for og krav på. Årsakene er flere, men to grunner bør framheves i prioritert rekkefølge:



Foto : Ingrid Eide

- For liten voksentetthet, altså for få lærere.
- For dårlig spisskompetanse på noen områder.

Flere lærere krever større lønnsbudsjett til Tynset-skolene. Den problemstillingen er alltid på dagsorden når vi skal fordele knappe ressurser i budsjettarbeidet hver høst. Problemstillingen vil fortsatt bli tatt med i budsjettdebatten.

For å få bedre spisskompetanse jobber vi med å:

- legge til rette for videreutdanning av lærere som er tilsatt, for eksempel studiepermisjoner med lønn og stipendordninger
- være dyktige til å rekruttere de rette lærerne
- være attraktiv arbeidsgiver så vi får kompetente søkere i et arbeidsmarked hvor det er stor konkurranse om arbeidskraften

Etter en omfattende byggeprosess både ved Fåset skole og Tynset barneskole kan ta i bruk nye skolebygg til planlagt tid. Konklusjonen er at rådmannen har all grunn til å være fornøyd med skolene i kommunen.

Så satser vi på at våren er i rute på Tynset, og at vi alle nyter den så godt vi kan.

Hilsen  
**Siri Granum**  
Rådmann

## Digitale medier - Foto - Design - IT

# eireway

Eireway Ltd  
Kirkbakk Østre  
2540 Tolga

Telefon 952 07555 / 900 15929  
Web www.eireway.ltd.uk

- **Fotografering**
- **Grafisk produksjon**
- **Web design**
- **IT-rådgiving**
- **Kursvirksomhet (foto og IT)**



## BILLETTSALG

Telefon billettbestilling: 62 48 52 03

Åpningstider for billettsalg og reservering:

Onsdager	kl 17.00 – 20.00
Lørdager	kl 11.00 – 14.00
Søndager	kl 17.00 – 20.00

Når det er forestilling på andre dager, er billett-salget åpent 1 time før forestilling.

### Billettbestilling på nett!

Gå til Tynset kommunes hjemmeside på [www.tynset.kommune.no](http://www.tynset.kommune.no) og klikk under logoen for Tynset kulturhus (i venstre kolonne) "Kjøp billetter her" og få opp liste over forestillinger og handlekurv.

Du får da muligheten for å skrive ut billett hjemme på din skriver. Dette arket tas med og vises fram for strekkodelesing i døra inn til salen.

### Åpningstider Tynset Bibliotek

#### Hovedbiblioteket

Mandag-tirsdag	kl.11:00 – 15:00
Onsdag	kl.11:00 – 19:00
Torsdag-fredag	kl.11:00 – 15:00
Lørdag	kl.11:00 – 14:00

Telefon: 62 48 52 18 / 62 48 52 19

E-post:  
[postmottak.biblioteket@tynset.kommune.no](mailto:postmottak.biblioteket@tynset.kommune.no)

#### Filialen på Kvikne

Tirsdag	kl. 11:00 – 13:00
Onsdag	kl. 16:00 – 19:00

Telefon: 62 48 41 86

## Fra Nøsterstøa til Dippillen

Gjennom den nasjonale kultursatsinga i skolen, "Den kulturelle skolesekken", har Fåset skole og barnehage fått midler til gjennomføring av bokprosjektet "Fra Nøsterstøa til Dippillen".

Med boka "Fra Nøsterstøa til Dippillen" er gamle stedsnavnene beskrevet og reddet fra å gå i glemmeboka. Stedsnavnene er fra området Auma, Fåset, Fådalen og Savalen. De gamle stedsnavnene er viktig lokalhistorie, navn som de har funnet historien til. Til teksten har de selv laget illustrasjoner, fotografert og tegnet kart. Alle elevene har skrevet tekstene sine inn på data.

5. -7 trinn har i tillegg til det som er nevnt over vært med på å redigere bokmaterialet.

### Fra Nøsterstøa til Dippillen

Lokale stedsnavn på Fåset og omegn



Dette gjorde de sammen med Thorbjørn Liell som var på skolen i to dager. Gjennom dette lærte elevene om lay out og det å scanne bilder og tegninger.

Boka ble lansert 1.april og er å få tak i ved henvendelse til skolen.

## Animasjonsverksted

Tynset Kulturskole vil ut skoleåret tilby elever ved Tynset barneskole workshop i animasjon. I denne omgang tilbys verkstedet for 7. -10 klasse med maksimum antall elever på 20 ... så første mann til mølla ...! Oppstart er torsdag 24. april.

Verkstedet holdes en ettermiddag i uka à to timer og vil bli ledet av fotograf Ingrid Eide og IT-konsulent Thorbjørn Liell. De har i forbindelse med Den Kulturelle Skolesekken holdt tilsvarende animasjonsverksteder for skoler i regionen inneværende skoleår.

Påmelding via kommunens hjemmesider. [www.tynset.kommune.no](http://www.tynset.kommune.no)

Mali Hauen  
Kulturskolerektor



# Satser tungt på skole

Det er ”kultur for læring” i Tynset og Nord-Østerdalen. Tynset-skolene er best i Hedmark og godt over landsnittet på ulike målinger, det gjelder både nasjonale prøver, lesetester og eksamensresultater.

Tynset kommune arbeider tett sammen med de fem andre kommunene i Nord-Østerdalen om skoleutvikling og kompetanseutvikling av lærere. Grunnlaget er en felles kompetanseutviklingsplan, vedtatt av de seks kommunene Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Rendalen. Koordineringsansvaret ligger hos utdanningssjefen i Tynset kommune. Bakgrunnen for samarbeidet er nasjonale føringer for en omfattende satsing på kompetanseutvikling i skolen. Målsettingen er at flest mulig opplæringstiltak legges til regionen. På denne måten blir utgiftene til hver kommune redusert, flere fra hver kommune kan delta og man samarbeider om å få topp kvalifisert innledere.

## Satsingsområder

Det blir gitt tilbud om både videreutdanning og etterutdanning. Stadig flere kurs legges opp slik at deler av studiet er nettbasert. Det har sin pris å ta lærere ut av produksjon.

Tynset kommune har god erfaring med kompetanseutvikling gjennom nettverksarbeid i regionen. Eksempler på dette er samarbeidet mellom PP-Tjenesten i Nord-Østerdal og ansatte i grunnskolen når det gjelder blant annet forebygging av lese- og skrivevansker og mestring av sosiale og emosjonelle vansker.

I inneværende år og i to år framover prio-

riteres språkutvikling og leseferdighet. Her er Lesenteret i Stavanger med som ressurs. I nært samarbeid med Matematikksenteret i Trondheim gjennomføres et storsatsingprosjekt i matematikk M'5, Mye Mer Moro Med Matematikk, som skal gå over en femårsperiode.

Naturfag med særlig vekt på design, teknologi, fysikk og matte, samt mat og helse er også prioritert område.

Tynset og Alvdal er pilot kommuner i det såkalte Skole-FARTT prosjektet som er en felles IKT-satsing i skolen.

Gjennom Kunnskapsløftet har Tynset kommune som skoleeier fått tydelig oppdrag fra staten. Vi skal utvikle grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving, regning og bruk av digitale verktøy hos skoleelevene. Dette medfører blant annet utvidelse av timetallet per uke i grunnskolen.

Fra høsten øker timetallet i småskolen med fem timer per uke. Det medfører at 3. og 4. trinn i Tynsetskolene må innføre fem dagers uke fra høsten. 1. og 2.trinn fortsetter, enn så lenge, med fire dagers uke.

Tynsetskolene har nå (fra høsten 2007) igjen fått en tydelig og enhetlig ledelse gjennom en egen utdanningssjef. I fem år, fra 2002 til 2008, har skolene sortert direkte under rådmannen.

## Nye skolebygg

Både Fåset skole og Barneskolen på Tynset følger tidsplanen på byggeprosjektene.

Nye Fåset skole er ferdig til sommeren, og på Tynset barneskole starter innflyttingen nå i april etter nesten et år med omfattende utbygging.

I det nye bygget er det et 200 kvadratmeter stort allrom i 1. etasje. I tilknytning til dette er det bygd nytt kjøkken. Andre etasje er på 140 kvadratmeter og her blir det nytt baserom for 7. trinn. Ny heis er også installert, da underetasjen skal bygges om til spesialpedagogiske avdeling.

Fåset skole skal være innflyttingsklar i sommer. Her er hovedinngang og store glassflater vendt mot Tronfjell som har vært hovedinspirasjonskilde til nybygget, som er tegnet av arkitekt Knut Reiten fra Gjøvik. Hele underetasjen i gymbygget med nye garderober er restaurert på dugnad av bygdefolket.

Utbygging og renovering både ved Kvikne skole- og barnehage, Tynset Opplæringscenter og Litun senter er under prosjektering.

På Kvikne planlegges påbygg, ombygging og nytt ventilasjonsanlegg.



## Fakta

### Tynset barneskole

- Nybygg til 12 millioner kroner
- 385 elever
- 46 av elevene har mor og eller far fra annet land.
- 33 av disse er minoritetsspråklige
- Skolens elever representerer 18 nasjoner
- 37 lærere har pedagogisk utdanning
- 12 har annen bakgrunn som (førskolelærer, fagarbeider, barnevernspedagog, bibliotekar)

### Fåset skole

- Nybygg til 16,6 millioner kroner
- 35 elever, seks lærere





Lærerne fra Malawi, Staliko Chibwe og Anthony Hopson Chipoka, sammen med prosjektansvarlig Torleif Sund.

## Malawi-prosjektet utvides med to år

Siden 2002 har Tynset Ungdomskole og Nord-Østerdal Videregående skole (NØVGS) deltatt i et samarbeidsprosjekt med en lærerskole og en grunnskole i Malawi. Prosjektet er nå utvidet med to år.

Tekst og foto: Ingrid Eide

Bakgrunnen for partnerskapsavtalen er en invitasjon inn i et prosjekt kalt INTIS (Internasjonalisering i skolen) gjennom FN-sambandet. Målet er økt internasjonalisering i skolene. Mange skoler søkte, og Tynset ungdomsskole og Nord-Østerdal videregående skole var blant skolene som ble plukket ut. Bak prosjektet står Fredskorpset og FN-Sambandet.

Det er nå utvidet med to nye år og etter søknad har skolene på Tynset fått blitt med videre.

Partnerskapet ble inngått med Kasungu Teacher Training College og Kasungu Demonstration School i Malawi. Dette er henholdsvis en lærerhøgskole og en barneskole som brukes som øvingskole.

Prosjektet betinger en lærerutveksling mel-

lom landene. Dette skoleåret hospiterer to nye lærere fra Malawi her på Tynset, og to lærere fra Tynset, Morten Terje Steen og Jan Karsten-sen, er i Malawi.

### Økologiske prosjekter

– Her har vi muligheter til utveksling av læring innen svært mange studieretninger, sier rådgiver Torleiv Sund ved Nord-Østerdal videregående skole. Han har selv besøkt skolene i Malawi, og har bred erfaring gjennom fem års Norad-arbeid i Afrika.

Skoleelevene på Tynset har gjennom Operasjon Dagsverk-jobbing, samlet inn penger til sine skoler i Malawi. Siden 2004 dreier dette seg om cirka 400.000 kroner! Pengene er brukt til igangsetting av mange prosjekter med øko-

logi som den røde tråd. Vann og brønnboring, bygging av en maismølle og skogplantingsprosjekter er bare noe. Det er investert i en del skoleutstyr samt moskitonett for å unngå malariasmitte.

– Ikke minst er det investert datamaskiner ved skolen, og med støtte fra Fredskorpset har vi bygd opp det største og beste datarommet i hele Malawi, forteller Sund fornøyd. At en skole i Malawi fikk 40 Pc'er var en kjempesak og både statsminister og utviklingsminister deltok på åpningen av datarommet. Det medfører at de nå kan starte et samarbeidsprosjekt via internett.

– Målet er et likeverdig samarbeid. Dette er ikke bistandsarbeid, dette er gjensidig utveksling, poengterer Sundt.

### Stor frihet

Forskjellene fra Malawi er på mange måter svært forskjellige. Det kan de to lærerne som nå er her i Norge bekrefte. Staliko Chibwe og Anthony Hopson Chipoka jobber som lærere både ved ungdomskolen og ved NØVGS.

Skolene eier omtrent ingen ting av skoleutstyr. Det kan være opp mot 115 elever i hver klasse i barneskolen. Undervisningen skjer gjerne under et tre. Skolen er gratis opp til 8.klasse derfra er det skolepenger, og internattjeneste må de også betale for, kan Staliko fortelle. På demonstrasjonsskolen hvor Anthony er lærer er det ca 1000 elever, og 800 elever på lærerskolen.

### Mange elever - mye disiplin

Det er svært mange elever og her må det være disiplin. Det er mye frihet i norske klasser. I Malawi kan ikke elevene snakke med hverandre i timene, og dører banker vi på. Det er stor forskjell å undervise i norske og malawiske skoler, konkluderer Staliko.

Han er mest komfortabel med å undervise i engelsk.

– Da føler vi at vi kan kommunisere med elevene. Men vi lærer også svært mye av egne elever her.

–Det har vært svært positivt for elevene å få kontakt med ressurssterke afrikanere. For mange har det vært en a-ha opplevelse å lære noe av dem. Engelsk blir et redskap for å lære matematikk, det er en ny erfaring for elevene, forteller Sundt.

Ungdommen her vet generelt lite om Afrika. Nå lærer de om kultur, helse og at Afrika ikke bare er sult og katastrofer. Dette er internasjonalisering på sitt beste mener Sund, Anthony og Staliko.

# Reisebrev *fra Malawi*

Dette skal handle om kontraster. Vi er to godt voksne lærere som har fått anledning til å arbeide ett år i Malawi.

Dette skal handle om kontraster. Vi er to godt voksne lærere som har fått anledning til å arbeide ett år i Malawi. Malawi er et lite land i det sydlige Sentralafrika, et langt og smalt land ca 1/3 av Norges størrelse og tre ganger så mange innbyggere. Her er svært lite kriminalitet og korrupsjon, og folk er utrolig vennlige. Med andre ord har vi to det veldig godt og bekymringsløst her. Klimaet er svært behagelig, nå i regntida har vi stort sett rundt 25 grader, vi har hus og klær og mat tre ganger om dagen, og interessante saker å jobbe med.

Vi arbeider ved en lærerskole med ca 850 studenter og ved en barneskole med litt over 900 elever. I tillegg til daglig undervisning, jobber vi med en mengde mindre prosjekter som skal gjøre hverdagen litt enklere for de vi arbeider sammen med og for elevene.

Vi har ansvar for gjennomføring av prosjektene, mens finansieringen kommer hjemmefra Tynset. Elevene ved NØVGS har i flere år samlet inn betydelige beløp, og noen private givere har bidratt. Dette til sammen muliggjør gjennomføring en rekke større og mindre prosjekter. Noen av disse blir rene hjelpetiltak, som å kjøpe inn mat til familier der ungene kommer sultne på skolen, og å kjøpe myggnett for å prøve å minske antall malariautbrudd.

Vi etablerer det som hvert er ment å skulle bli sjølbærende prosjekter som for eksempel produksjon av kyllinger og mais ved lærerskolen, og en del mer miljørettede tiltak som treplanting og hagebruk.

Men nytter det? Mye av målsettingen er gjensidig læring. Og det kan vi love, vi lærer mye! Vi blir aldri helt de samme etter dette året, vi lærer utrolig mye om oss sjøl, om hva det vil si å være menneske og om hva som egentlig er viktig. De to karene, Staliko Chibwe og Anthony Chipoka, som er utvekslet til Tynset, lærer nok også mye. Mye av de småprosjektene vi har gjennomført og gjennomfører har jo også en positiv effekt på de det gjelder. For de familiene som slipper å sulte de neste to månedene fram til maisen kan høstes, det er klart de får det bedre! For de ungene som slipper å



Jan Kartsensen på verksted

få malaria eller å gå barbeint på toalettene på skolen her, det er klart det får det bedre. Ja, det nytter.

Men bare litt, sjølsagt. Det endrer ikke verden, det forandrer ikke på strukturene som gjør Malawi til et fattig land. Her en kveld satt jeg sammen med Wyson, nattevakt og gartner og så på bilder fra Tynset og Norge. Wyson har svært lite skolegang, men er intelligent som bare det. – Hvorfor er det sånn at Norge er så veldig rikt og Malawi så veldig fattig, spurte han plutselig. Erik S. Reinert forklarer dette på en enkel måte i sin bok „Global Økonomi“. Malawi og alle andre råvareproduserende land er fattige fordi vi i den rike verden vil og må ha det sånn for å bevare egen velstand. De har, med Reinerts ord, ”spesialisert seg på å være fattige“. Men hvordan forklare Wyson dette uten at det høres ut som den reneste konspirasjonsteori? Jeg prøvde, men er usikker på om jeg lyktes.

For jammen er det kontraster til ettertanke. I går leste jeg i Østlendingen om at Mattilsynet var bekymret fordi noen hadde kokt poteter, satt de fram i ei skål, og de uspiste potetene var så blitt stekt og servert igjen. Hva er det vi holder på med i Norge??

Så, i samme avis, om lærerne i Løten som var slitne, nå var det en lærer på 50 elever en periode. Ja, det er slitsomt. Her har vi *aldri*

under 50 elever, som regel mellom 80 og 100. Men til forskjell fra hjemme har da også ungene her alminnelig folkeskikk og respekt for sine medmennesker, da går det ikke så verst allikevel, sjøl om det er mange elever.

Her en liten hverdagshistorie til slutt: Jeg hadde en lekkasje i et bakhjul, og dro på dekkverksted. Verkstedet med en ”ansatt” var noen stabler med gamle dekk og et fortau. Han hadde ikke verktøy, men ved hjelp av vår jekk og hjulvinne og utstyr han stakk rundt og lånte etter hvert, var snart problemet lokalisert til ventilen. Han hadde ingen penger, så jeg måtte gi ham 12 kroner som han ble borte med. 15 minutter senere (hadde verken sykkel eller bil, sjølsagt) var han tilbake med ventil. Da den var på og det ganske store dekket satt på igjen manuelt, ville han ha reservehjulet. For han hadde ikke luft – det måtte vi kjøre til bensinstasjon å få tak i. Det gikk greit det også. Hele operasjonen tok nok en drøy time, og kostet oss litt over 30 kroner, men ventilen ser ut til å holde fint den!

*Med ønske om en bekymringsfri vår til alle som leser dette,*

*Morten og Jan i Kasungu, Malawi.*



## Spelemann på taket

*Fredag 11. april kl 19:30*

*Øvrige spilledatoer i april: 12., 13., 17., 18. og 19.*

Du husker vel «Om eg var ein rik mann», kanskje den mest kjente sangen fra verdens mest spilte musikal. Nå kjem musikalen hit. 60 personer i ensemblet behandler alvorlig tema med humor underfundighet. Og musikken må bare høres! Concerten-ensemblet og Hedmark Teater fortsetter sitt årlige samarbeid for 9. gang med å servere N.Ø. musikalske opplevelser av høy kvalitet.

Bill.: Voksne kr 220,- og barn kr 100,-

## NØ VGS Musikklinjas vårprosjekt

*Torsdag 24. april kl 19:30*

Prosjekt avsluttes med konsert. Vi møter musikklinjekoret, band, ensembler og solister. Variert innhold med etnisk tilsnitt og skeive takt-arter. Samarbeid med studenter fra Malawi som også har egne innslag.

Arr.: Nord-Østerdal Videregående skole

## JUBILEUMS-KORKVELD!

*Lørdag 26. april kl 19.00*

Nord-Østerdal Musiker (Tone Hulbækmo/Hans Fredrik Jacobsen) inviterer til jubelkveld i storsalen med korister og musikere fra hele regionen. Storkor (ca. 100 personer) bestående av Os mannskor, Sneppen, Tyllidalen blandakor og Rett & Slett urframfører nykomponert jubileumsgave: "4 sanger om kjærlighet". Ellers deltar Ola Jonsmoen, Olav Kjernmoen, Arild Plassen og Gunn Brøndbo.

Bill.: Voksne kr 150,- og barn kr 75,-

## Utstilling i Galleri Elgen

*29. mars – 30. april* Trond Heldaas: malerier

## Utstilling i Nystua

*15. april - 25. april*

"Små kunstnere"

Skogstua barnehage har kunstutstilling

Åpning med foreldre 14. april på kvelden.

## Pensjonistkorets vårkonsert

*Lørdag 3. mai kl 12.00*

## "Skinsvotten"

*Torsdag 8. mai*

Av Per Egil Knudsen. Et musikkspill etter et eventyr fra Ukraina. Med Tynset Barnekor.

## "Ooujeeih"

*Tirsdag 11. mai kl 10.00*

Danseforestilling med Riksteatret. BARNEDANS.



Fra forestillingen Ooujeeih. Foto: Dansens Hus.

## Konsert

*Fredag 16. mai*

Konsert med Musikkskole-elever fra Gulbene i Latvia og Tynset skolemusikkorps.



## “Hva har kulturhuset betydd for Tynset kommune og regionen for øvrig?”



### Jan Ole Hokstad, tidligere kultursjef

For det første har de mulighetene som huset har gitt kulturlivet ført til en profesjonalisering av arrangementene. Enkeltpersoner og lag/organisasjoner har lært å utnytte de tekniske mulighetene i sine oppsetninger. De har lært å tilpasse ulike arrangementer til ulike typer lokaler: intimteater i Smea, pubkvelder i Nystua og små konserter i Veslesalen, kunstutstillinger både i Galleri Elgen, i Nystua og i Smea.

For det andre har vi fått en større bredde i kulturtilbudet. Riksteatret er blitt fast leietaker. Huset har ført til større bredde i vårt lokale teaterliv. Det er blitt mulig både å invitere større orkestre og produsere større konsert/musikaltilbud. Danseundervisning har fått flotte lokaler i Smea og på scena i Storsalen. Huset er blitt en permanent kunstutstilling ved den kunsten som ble innkjøpt som fast utsmykking. I tillegg har Galleri Elgen vekslende utstillinger gjennom hele året. Kulturkafeen har vært et sentralt samlingspunkt. Etter 20 år er det nå på gang nødvendige tekniske og interiørmessige opprustninger av flere av kulturhuset funksjoner. Dermed vil det stå bedre rustet til nye utfordringer i åra som kommer.



### Arne Eggen, lokalpolitiker og teatermann

Tynset Kulturhus er blitt det huset vi håpet at det skulle bli. ET BRUKSHUS FOR ALLE, ikke bare for innfødte Tynsetinger, men et hus for hele regionen. Fra små sosiale møter rundt kafebordet, til store sceniske oppsetninger. Stor aktivitet med et mangfold av innhold som har satt Tynset på det nasjonale kulturkartet. Så GRATULERER TYNSET KULTURHUS med de første 20 år, og en stor TAKK til alle som sto på for å få huset bygd. Et levende Kulturhus skaper entusiasme og identitetsfølelse. Et levende Kulturhus er avhengig av at mennesker benytter det til hverdag og fest, så fortsett med det.

Me treffes i Kulturhuset!



### Kåre Nordseth, tekniker i huset

Det er vanskelig å forestille seg kulturlivet og -tilbudet på Tynset og i regionen uten kulturhuset. Det er et godt hus å lage og vise forestillinger i, med fleksible muligheter og fine rom.

Det er håpløst å tallfeste økonomisk hva et rikt kulturliv er verd for befolkningens positive utvikling, samt for helse-, sosial- og utdanningssektoren. Samtidig er det vanskelig å fronte noe i dagens aktuelle økonomi, men likevel er jeg sikker på at en god kvalitetsriktig styrking av kulturhusets drift er noe av det lureste Tynset kan gjøre, uansett åpenbare regnestykker og påbudte behov.



### Aud Iren Strandvik, ansatt i Tynset kommune

Det var mye diskusjon om kulturhuset i det hele tatt skulle bygges! Det har ikke bare hatt stor betydning for Tynset, men for kulturlivet generelt i hele Nord-Østerdal. Og enda videre utover også. Her er stor aktivitet med mange ulike tilbud for enhver smak.





# En helt vanlig dag ved Tynset Legekontor

Tiden for influensa er over oss. Vi var med leger, sykepleiere og helsesekretærer en dag på Tynset legekontor hvor henvendelsene på denne tiden av året i all hovedsak gjelder snørr og tårer.

Tekst og foto : Ingrid Eide

Det er "mandag-morra-trøkk". Før klokka åtte er det antydning til kø utenfor døra til Tynset legekontor. Tre til fire telefonlinjer blir betjent i telefontiden.

Mandag og fredag er de travleste dagene. Det er en grunnbemanning på fem sykepleiere/ helsesekretærer, mandager og fredager er de seks på grunn av stor arbeidsmengede.

Denne dagen startet også en helsesekretærrelev som skal være ved kontoret i praksisplass i 160 timer.

## Influensa-epedemi

Telefonlinjene gløder før lunsj. Disse er betjent av fire stykker. Det merkes at den årlige influensaen er på gang. Det er mye vonde halsar og

kraftig influensa. Syke barn, skader og brystsmerter blir prioritert. En telling i 13 minutter fra kl. 8.45 viste 20 telefoner. I telefontiden fra 08.00 – 11.00 var 139 telefoner besvart: Time- og medisin bestillinger, tilbakemelding på blodprøver og beroligende og lindresamtaler. Telefonen er også kanalen for både ris og ros fra pasienter.

Hver telefon medfører også en handling. Derfor er for eksempel ikke attester er ikke noe man kan få utført på en øyeblikkelig hjelp time. – Pasientene må passe på når slik må fornyes, dette gjelder spesielt førerkortattester. Bestilling av medisiner bør gjøres før det er tomt, er oppfordringen fra legekontoret.

## Buffersone

De som ringer blir aldri satt direkte over til legen. Legene ringer pasientene ved anledning, fra skjult nummer. Ideelt skal de rekke å ringe tilbake samme dag, men det er ikke alltid det går.

Helsesekretærene og sykepleierne i ekspedisjonen fungerer som en "buffersone" i forhold til legene som i løpet av en dag i snitt mottar 25 pasienter hver. Telefonen stenges mellom kl 1100 og 1300 og fra kl 14.00 og ut dagen, dette for at vi skal rekke å gjøre administrativt arbeid. Det er mange andre ting utenom direkte henvendelser som utføres i løpet av dagen, slikt som arkivering, innskriving av epikriser, prøvesvar og annet forfallende





## Fakta

- Tynset legekontor har fra 15. februar 6 fastleger +en turnuslege.
- Sykepleiere og helsesekretærer i forskjellig stillingsprosent jobber på skiftvis i ekspedisjon, laboratoriet og skiftestue.
- Alle ved legekantoret har helseutdanning: Gudrun Strømbu, Gunnveig Støeng og Anne Bruaset er helsesekretærer. Anne Kari Graneng, Berit Dalen, Ellen Marit Fiskvik, Else Lothe, Merete Fonnås er sykepleiere.
- Tynset legekantor har i løpet av året 16 000 legetimer/konsultasjoner.
- Gjennomsnitt per lege 1100-1200 konsultasjoner per år.

*"Hallo, det er Tynset legekantor? Når er du født ... og det er bare hoste ..., noen bivirkninger går over - ufarlig, men plagsomt ..."*

kontorarbeid.

På laboratoriet blir det tatt cirka 60 (slettet noe)prøver daglig. I tillegg har en av legene en "øyeblikkelig hjelp dag", med cirka 50 pasienter daglig. Det skal nevnes at på denne mandagen var det 40 henvendelser FØR lunsj til "ø-hjelpslegen"!

Sykepleierne har i tillegg sin timebok hvor de bukker inn pasienter for sårskift, sprøytetaking, småkirurgi og annet.

Til sammen utgjør dette en mottagelse av cirka 280 mennesker per dag ved Tynset legekantor. I tillegg kommer et par hundre telefonsamtaler. Da er vi snart oppe i en betjening nesten 500 mennesker på den travleste dagen i uka!

### Kortere ventetid

Tidligere kunne det vær opptil tre måneders ventetid for å få en time hos fastlegen. – Fra 15.februar ble legekantoret fullbemannet, og

situasjonen er nå en helt annen. I de fleste tilfeller får man nå time i løpet av en uke, maks 2-3 uker.

Tynset legekantor opplever også en stadig større pågang av pasienter fra andre kommuner. Dette med bakgrunn i at Tynset nå har god stabilitet mens nabokommunene opplever mindre stabilitet i legedekningen. Det gjelder spesielt Tolga og Rendalen.





Foto : Ingrid Eide

## Vårens vakre eventyr!

Så står våren for døren, og det er bare å glede seg til at vi blir litt mer opptint. Selv om dagene ofte er fine og solrike på denne tida av året, er det ikke fritt for at en kan synes at snøen drøyer vel lenge med å renne bort.

Mye skjer om våren, og ikke minst lønnsforhandlingene er nå i emning for mange grupper, noe som ofte har blitt kalt vårens vakreste eventyr. Stort sett har de fleste av oss i Norge god råd, og kanskje kravene ikke bør være for høye. Det private forbruket øker stadig mer, og luksusen blir stadig vekk mer synlig. Det kan virke litt rart at den private velstanden øker mye, mens det offentlige sliter med nedskjæringer. Likevel er det mange som fortjener lønnsløft, og det er viktig at de lavest lønnede blir løftet opp, samt at urimelige skjevheter blir utjevnet. Det kan virke som de rikeste i samfunnet ikke ønsker denne utviklingen, for de øker stadig mer, og forskjellene øker urimelig.

Tynset kommune er arbeidsgiver for mange gode ansatte, nærmere 800 stykker. Disse utøver tjenester på mange ulike nivåer som befolkningen nyter godt av. Vi kan være stolte av disse arbeidstakerne som står på for oss. Det er riktig at også disse gruppene skal bli tilgodesett i lønnsforhandlingene i vår. Ofte blir det sagt at økning i lønnene er et stort problem for kommunene. Det er det selvsagt ikke. I det store og hele er lønna vel fortjent for alle våre arbeidstakere. Problemet er derimot at staten ikke gir kommunene midler nok til å dekke opp for lønnsøkningene, men det skal arbeidstakerne ikke ha skylden for. Det fulle og hele ansvaret ligger hos staten, og vi må kreve at de skal oppfylle sine forpliktelser etter lønnsforhandlingene i vår, ved fullt ut å dekke opp for

lønnsøkningene som vil komme.

Uten at vi i kommunen har mye vi skulle ha sagt i forhold til innretningen på lønnsoppjøret samlet, vil jeg peke på noen momenter som er viktig. De lavest lønnende må få en kraftig lønnsøkning. De tradisjonelle kvinneyrkene må få lik lønn og status som tilsvarende mannlige grupper.

Herunder ligger selvsagt blant annet en samlet omsorgssektor, som virkelig trenger et løft. Videre er det satt spesielt fokus på betydningen av at de som tar hånd om våre barn i skoler og barnehager, må få økt sin status ved hjelp av lønnsøkning. Det er en kjensgjerning at de rikeste her i landet ikke bør tilgodeses i noen grad ved lønnsoppjøret. Disse gruppene og menneskene har, for å si det rett ut, mer enn nok. Virkeligheten er slik at disse ikke får sin lønn bestemt i et lønnsoppgjør, men uansett bør de vise moderasjon. Min mening er at disse kriteriene for årets lønnsoppgjør bør følges i offentlig sektor så vel som i den private. Så er det å håpe at de som forhandler også klarer å se helheten i oppgjørene; hva er det som er best for Norge som helhet. Dette bør også sentrale politikere ha mot til å mene noe om.

Det skal være lov å tjene penger, og at alle skal ha lik lønn er ikke et mål. Likevel må ikke forskjellene bli altfor store, med noen som sliter for å få endene til å møtes samtidig som andre velter seg i luksus. Et samfunn er tjent med en rimelig rettferdig fordeling av godene. Dette er et kjennetegn for stabile samfunn, og Norge har faktisk vært et foregangsland på flere hold i så måte.

Landbruksoppgjøret kan vel også benevnes som et av vårens eventyr, om enn ikke alltid så vakkert. I Tynset kommune har vi i vår satt fokus på betydningen av landbruket for vår kommune og region, spesielt med tanke på landbruksforhandlingene, og generelt som en bevisstgjøring om hvor viktig den næringen er for oss. Over tid har forandringene vært store innen landbruket, og mange bruk har blitt nedlagt. Noe skyldes naturlig teknologisk utvikling og strukturendringer. Videre er rovdyrpolitikken en viktig faktor i forhold til beitenæringene, og selvsagt er den økonomiske utviklingen for gardbrukere en avgjørende faktor. Over lang tid har prisene for bondens varer stått helt stille, mens kostnadene i samme tidsrom har gått til værs. Gardbrukere ligger langt etter i forhold til andre grupper i samfunnet, selv om det har vært et mål at de skal være på lik linje

med gjennomsnittlig industriarbeiderlønn. Er ønsket at det skal bli færre gardbrukere, med resultatet at distriktene rammes og fraflyttes, så er det bare å fortsette i samme lei som nå. Om det menes noe med at det fortsatt skal drives gardsbruk rundt omkring i distriktsNorge, må bondenes inntekt økes kraftig. Etter min mening burde det vært enda større aktivitet innen landbruket her i distriktet. Her ligger det til rette for å øke arealet av dyrka mark, samt bruk av enorme beiteressurser i utmarka.

Da må rammebetingelsene bli slik at det blir lønnsomt økonomisk, samt at en må få skikk på rovdyrproblematikken, spesielt med tanke på utmarksbeiteressursene.

Landbrukspolitikken er ikke en ren næringspolitikk, men også i stor grad distriktspolitikk. I utgangspunktet kan det se ut som det brukes mye penger på å opprettholde landbruket ute i distriktene, men samfunnsøkonomisk er det heller tvilsomt om det er mer lønnsomt å avfolke distriktene og sende folk inn til sentrale strøk. Et etisk tankekors bør det også være at vi kan utnytte lokale ressurser og dyrke mat lokalt, i stedet for at vi skal frakte mat hit fra alle verdens hjørner. Mange steder er det mangel på mat, og da bør vi i størst mulig grad forsyne oss selv, slik andre land i verden også bør gjøre.

Det positive ved landbruket i vår tid kan nettopp knyttes opp mot dette, at mat får større verdi igjen, også her i vesten. Andelen av vår inntekt som går til mat har bare gått nedover. Til tross for dette hevdes det at vi har verdens dyreste matvarepriser. Slik logikk er det vanskelig å forstå seg på.

Opprettholdelse og videreutvikling av jordbruket vil være av stor verdi for Norge. Dette gjelder i forhold til bosetting, matvaresikkerhet og produksjon av mat, men ikke minst i forhold til klimautfordringene vi står overfor. Vi må ikke glemme at jordbruket er en av de viktigste grunnsteinene for vårt samfunn her i distriktet.

Snart får vi oppleve at det livner til på gardene rundt oss, når våronna går i gang igjen. Når lukta kan bli litt vel stram, er det bare å huske hvor viktig landbruksnæringa er for vårt distrikt.

*Måtte det bli en god vår for alle!*

*Værlig hilsen fra Bersvend, ordfører.*

## **TYNSET FRIVILLIGHETSSENTRAL** **- den nye møteplassen på Tynset**

Vi ønsker dine tanker og ideer om drifta vår og håper du stikker innom for å ta en prat.

- Har du tid til overs for noen som trenger deg?
- Ønsker du en mer meningsfull hverdag?
- Har du forslag til aktiviteter vi kan starte i lag?

### **DYRK DUGNAD – HØST GLEDE**

Frivillighetssentralen finner du i Alfarheim, Meierigata 4

Telefon: 62 48 11 01

Mobil: 416 51 712

Daglig leder: Gudrun Bakken

## **Politiske møter i Tynset kommune i april og mai**

10.04.08 08:00	Formannskapet
10.04.08 09:00	Politikerdag
24.04.08 09:00	Formannskapet
29.04.08 18:00	Kommunestyret
08.05.08 09:00	Formannskapet
08.05.08 09:00	Formannskapet
08.05.08 09:00	Formannskapet
22.05.08 09:00	Formannskapet
22.05.08 09:00	Formannskapet

Ta kontakt ved:

- fysisk og psykisk mishandling
- seksuelle overgrep og voldtekt

Tilbud om:

- samtale
- døgnopphold

Vi er tilgjengelige hele døgnet

**KRISEENTERET  
for Nord-Østerdal  
2500 Tynset**



**62 48 07 32**





## Tynset Legekontor

### Åpningstider

Legekontoret  
Mandag - torsdag 08:00 - 15:00  
Fredag 10:00 - 15:00

### Laboratoriet

Mandag - torsdag 08:30 - 14:30  
Fredag 10:00 - 12:30

### Telefontid

Legekontoret har telefon 62 48 51 60  
Mandag - torsdag 08:00 - 11:00 og  
13:00 - 14:00  
Fredag 10:00 - 12:00 og  
13:00 - 14:00

### Øyeblikkelig hjelp

Ved behov for øyeblikkelig hjelp på dagtid kan du ringe telefon 62 48 51 62.

Ved behov for øyeblikkelig hjelp mellom kl. 15:00 og 08:00 og i helgene kan du ringe legevaktssentralen på telefon 62 48 22 11.

## Helsestasjon for ungdom

Ved Helsestasjonen for ungdom er helsesøster Dagny Hauge å treffe hver mandag fra kl.14:30 til kl. 16:30.

Turnuslege vil være tilstede sammen med helsesøster. Ikke timebestilling.

Henvendelse kan skje på SMS hver mandag hele dagen: 913 13 271.

## Flyttesjau i kulturhuset

Kulturkontoret, Hedmark teater og Midt-Hedmark brann- og redningsvesen har flyttet til 5. etasje på grunn av utbygging av NAV-kontorer i 2. etasje. Kulturkontoret skal tilbake i 3. etasje om et års tid. Og Tusenben har flyttet fra Rådhuset til lokaler hos ARBO ved Ringveien.

## Tynset har nådd økologisk landbruksmål

Tynset er blant 9 nye kommuner i 10 %-klubben. 11,6 % av jordbruksarealet i Tynset er nå økologisk drevet. I Stortingsmelding nr. 19 (1999-2000) er det et uttrykt mål at minst 10 % av jordbruksarealet i Norge skal være økologisk drevet innen 2010.

Oikos, Fellesorganisasjonen for økologiske forbrukere og produsenter, har gjort nye beregninger over antall kommuner som har nådd dette målet.

I Hedmark er det bare Tolga i tillegg til Tynset som er over 10%. Økologisk landbruk står sterkt i Fjellregionen, og av nabokommunene våre har også Midtre Gauldal mer enn 10 % økologisk areal. Det er Holtålen som har størst andel økologisk drevet areal av alle kommunene i landet, med hele 34,8 % økologisk areal.

I alt 58 kommuner her i landet har mer enn 10 % økologisk jordbruksareal.

### Fakta om Oikos

Oikos er fellesorganisasjonen for økologiske forbrukere og produsenter, stiftet 3. september 2000. Den skal arbeide for å fremme målene og idegrunnlaget i økologisk landbruk og styrke det økologiske miljøet i Norge. Medlemmene består av både produsenter og forbrukere, i 2007 var det ca. 1800 medlemmer.



Oikos på nett: [www.oikos.no](http://www.oikos.no)

## Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS



Fra 1. januar 2008 er brann- og redningsvesenet i Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset en del av Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS (MHBR) som dekker kommunene Trysil, Elverum, Engerdal, Stor-Elvdal, Alvdal, Våler, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset.

Nils-Erik Haagenrud er brannsjef i selskapet som eies av de ti kommunene. Administrasjonen for Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS er lagt til Elverum kommune. Ansvarsområdet dekker 17.711 km<sup>2</sup> og ca 47.300 innbyggere.

I forbindelse med at kommunene er blitt med i selskapet, vil det bli endring på fakturering av feie- og tilsynsgebyret. Dere vil motta faktura fra Midt-Hedmark brann- og rednings-

vesen IKS f.o.m. 2008. Feie- og tilsynsgebyret vil ikke lenger stå oppført på fakturaen fra kommunen. Fakturaen blir sendt ut i konvolutt merket med Elverum kommune i løpet av april som gjelder for hele året. Gebyret for 2008 er på kr 425,- inkl. mva pr. pipeløp.

Alle henvendelser vedrørende feiing og tilsyn i Tynset kommune rettes til:

Sigurd Hansen på telefon 917 02 870 eller Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS på tlf. 62 43 32 30.

MHBR på nett: [www.mhbr.no](http://www.mhbr.no)

# Kommunen informerer

## Nyansettelser i Tynset kommune



Erik Vangen Jordet er ansatt som ny rektor på Tynset barneskole fra 1. august 2008. Vangen Jordet (33) bor på Fåset med kone og 2 barn. Er for øyeblikket tilsatt i Alvdal kommune, som lærer og teamleder på Alvdal Ungdomsskole.

Jordet har utdanning fra forsvarret og lærerutdanning fra Høyskolen i Hedmark. Holder nå på med skoleledertidning ved Universitetet i Trondheim.



Jon Ola Kroken (55) er ansatt som ny assisterende rådmann. Han bor på Os med barn og ektefelle som er fra Tynset. Kroken tiltrer i jobben 1. juni.

Kroken kommer fra stillingen som rådmann i Os kommune som han besittet i nesten 8 år. Han har for øvrig bred erfaring innen kommunalt og regionalt arbeid, og kjenner regionen godt gjennom tidligere ansettelsesforhold i både Røros Reiseliv og Senter for bygdeturisme på Røros.



## Slutter i Tynset kommune

1. februar takket Magnar Often for seg som assisterende rådmann i Tynset kommune.

Han er fortsatt å finne i rådhuset, bare fire etasjer ned. Der holder jordskiftekontoret til, hvor Often er ansatt som ny jordskiftedommer.

Han har jobbet innen kommunal administrasjon siden 1987, først på Alvdal og siden 1993 i Tynset kommune.

## Tynsetbøndene på topp 10-lista

Gardbrukerne i Tynset er helt på nett! Det viser siste søknadsomgang på produksjonstilskudd. 46 % av gardbrukerne i kommunen leverte da elektronisk søknad. Dette gir Tynset en plass på 10 på topp lista. Blant kommunene som har mer enn 50 søkere er bare fem kommuner i hele landet med høyere andel elektroniske søknader.

På landsbasis er det 28,6 % som leverte elektronisk søknad, mens det i Hedmark er 30,9 %. Tynset ligger altså langt over denne andelen, og har vært over landsgjennomsnittet helt siden det ble mulig å søke elektronisk. Dette viser at Tynsetbøndene er oppegående, følger med i tida og er i aller fremste rekke når det gjelder å ta i bruk ny teknologi.

I den sammenhengen må vi også nevne at 54,9 % av søkerne med adresse 2512 Kvikne leverte elektronisk søknad. Av kommunene i landet er det bare Ørland i Sør-Trøndelag som har høyere andel elektroniske søknader.

## Erstatning etter opprettelse av nasjonalparker og landskapsvernområder - frist for å fremme krav

Ifølge naturvernlovens § 20 b kan økonomisk tap som følge av opprettelse av nasjonalparker og landskapsvernområder i samsvar med alminnelige rettsgrunnsetninger kreves erstattet av staten.

Til orientering kan fylkesmannen meddele at miljøverndepartementet i påvente av en avklaring av en eventuell endring av erstatningsordningen etter opprettelse av nasjonalparker og landskapsvernområder har gitt "alle grunneiere og rettighetshavere som har fått områder vernet som nasjonalpark eller landskapsvernområder og der den ordinære fristen for å fremsette krav om erstatning ikke har gått ut 1. desember 2002", forlenget fristutsettelse til 31. desember 2008.



# Det visuelle bildet av Tynset tettsted

Feste AS har på oppdrag fra Tynset kommune beskrevet det visuelle bildet av Tynset tettsted ved ankomst og passering og gitt anbefaling om tiltak. Tynset kommer i hovedtrekk godt ut av en slik vurdering, men får samtidig presentert forslag til forbedringer. Rapporten beskriver 16 punkter på innfartene til Tynset og inne i sentrum sett ut fra en visuelt standpunkt. En har tatt for seg de positive og negative elementene og foreslått kortsiktige og langsiktige tiltak.

## Forslag til tiltak

Det er gjennom rapporten foreslått en lang rekke tiltak. Mange av tiltakene går igjen flere steder. Nedenfor er det tatt med noen av de tiltakene som foreslås. (Se rapporten for uttømmende oversikt)

- Utarbeide en skiltmal som et hjelpemiddel for næringslivet og andre som skal skilte i sentrum.
- Enhetlig fargebruk på industribyggene i sentrum og bruk av vegetasjon for å få byggene ”ned på bakken”
- Legge kraftlinjer i jordkabel. Kraftlinjer preger innfarten, særlig fra Rv3.
- Fjerne vegetasjon i øvre del av kirkeegge. (ikke vegetasjonen oppe på selve platået)
- Holde vegetasjonen nede på sidearealene til riksvegene for å beholde det åpne landskapspreget
- Markere veilinja inn mot sentrum fra Motrøkkrysset med installasjoner (kunstneriske?)
- Vedlikehold / restaurering av bygninger langs veiene.
- Revegetering av grustak i Brekka.
- Opprydding av områdene langs jernbanelinjen, særlig på østsiden av sentrum
- Gjøre Museumsparken synlig fra toget ved bevisst tynning av skogen
- Vegetasjonsskjerm mellom veien og den gamle sementfabrikken i Brekka.
- Overgang fra gangveg til fortau når vi nærmer oss sentrum.
- Fjerne autovernet på Ringveien og heller satse på opphøyd fortau med rekkebeplantning av trær.
- Skifte veg-/gatebelysning på flere steder.
- Rekkebeplantning av trær i gangveg-rabatter. (Ev. skifte ut gras rabattene til lavtvoksende grasarter som krever mindre vedlikehold)







### Verdifulle elementer

Det er i første rekke Brua, den eldre trehusbebyggelsen, Parkveien og kulturlandskapet rundt sentrum som fremheves som elementer som det bør bygges videre på.

- Kulturlandskapet danner ei fin ramme rundt tettstedet. Det er viktig at det åpne preget beholdes.
- Tynsetbrua er et tydelig landemerke som markerer inngangsportalen til sentrum.
- Parkveien framstår med et klart særpreget med et ryddig og helhetlig uttrykk
- Det finnes mange fine trehus, som også er tatt vare på, både i Brugata og Kongsveien





# Kulturkaféen i Tynset Kulturhus

*Kafévert Roger Berntsen med stab  
ønsker deg velkommen!*

Vi tilbyr hjemmebakke rundstykker og kaker  
Salater og suppe – Varmretter til lunsj  
Lunsj hver dag kl. 11:00 - 13:30 (unntatt lør/søn)

## Åpningstider

Mandag - fredag: Kl. 09:00 - 16:00

Lørdag: Kl. 10:00 - 15:00

Søndag: 1 time før forestilling



Telefon: 62 48 33 33 Telefaks: 62 48 33 30  
Epost: post@arbotynset.no Web: www.arbotynset.no

## Din lokale kiropraktor

Iver Løchen

Autorisert medlem av Norsk Kiropraktorforening

### Behandling av muskel- og skjelettlidelser

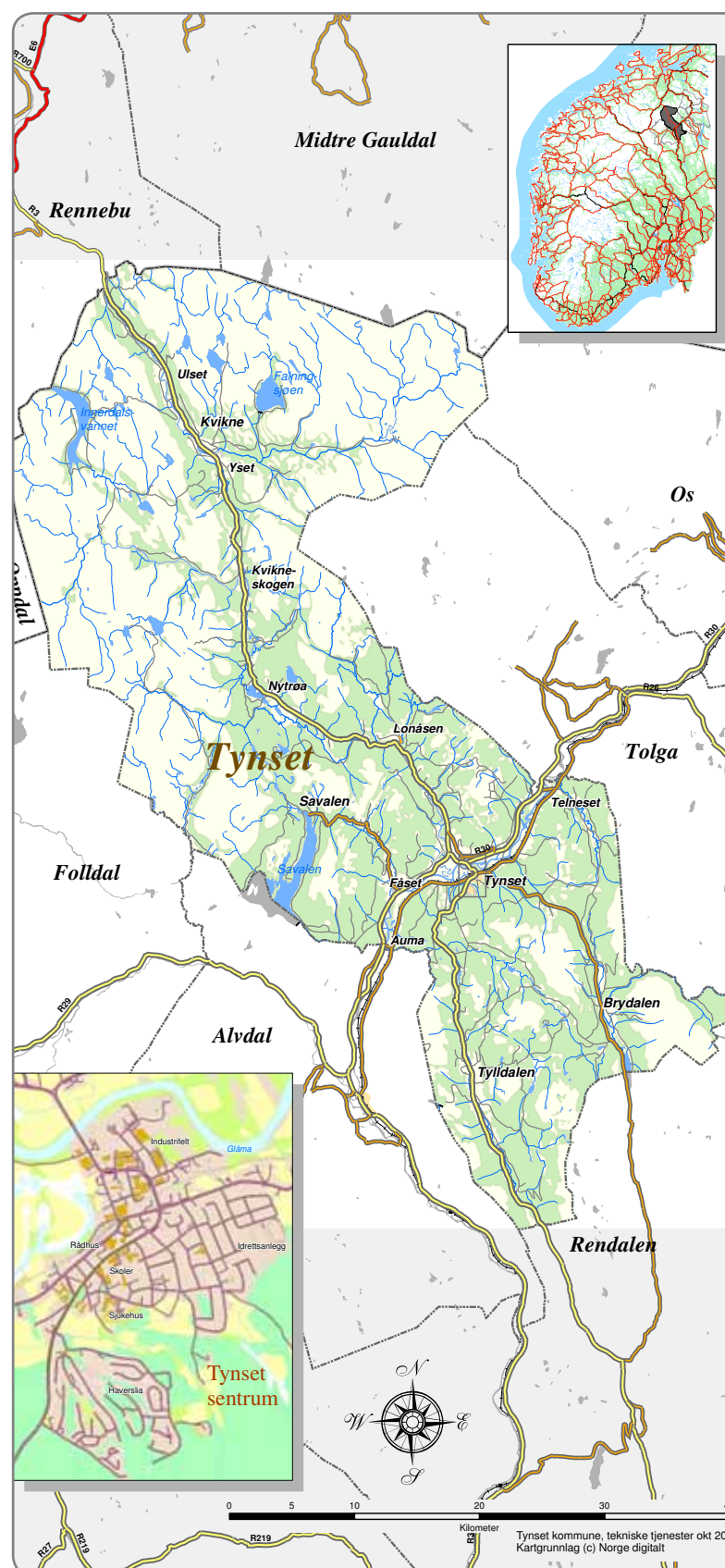
Belastningslidelser - Akutte tilstander - Idrettsskader  
Vi utfører trykkbølgebehandling

For informasjon, timebestilling og akutthjelp

# 911 10 801

Vi holder til på Tynset Fysikalske Institutt ved Trontorget

Returadresse: Tynset kommune, Servicetorget, Rådhuset, 2500 Tynset



## Tynset kommune

Romslighet – Mot – Humør

Servicetorget, Rådhuset, 2500 Tynset

Servicetorget har åpent hverdager kl. 09:00 – 15:30

Telefon: 62 48 50 00  
Telefaks: 62 48 50 11  
Internett: [www.tynset.kommune.no](http://www.tynset.kommune.no)  
E-post: [postmottak@tynset.kommune.no](mailto:postmottak@tynset.kommune.no)

### Turistinformasjon

Telefon: 62 48 52 18

### Tekniske tjenester

Ved akutte feil på kommunale vei-, vann- og avløpsanlegg utenom kontortid meldes dette til Midt-Hedmark Brann- og Redningsvesen på telefon 62 43 32 20.

### Tynset legekontor

Telefon: 62 48 51 60  
Telefontid:  
Mandag–torsdag: 08.00 – 11.00 og 13.00 – 14.00  
Fredag: 10:00 – 12:00 og 13:00 – 14:00

### Legevaktssentralen

Telefon: 62 48 22 11

### Krisesenteret for Nord-Østerdal

Telefon: 62 48 07 32

### PP-tjenesten

Telefon: 62 48 50 00

### Tynset barneskole

Telefon: 62 48 50 70  
Internett: [www.tynset.kommune.no](http://www.tynset.kommune.no)

### Tynset Ungdomsskole

Telefon: 62 48 51 10  
Internett: [www.tynset-ungdomsskole.no](http://www.tynset-ungdomsskole.no)

### Tylldalen skole

Telefon: 62 47 16 65  
Internett: [www.tylldalen.no/skole](http://www.tylldalen.no/skole)

### Kvikne skole

Telefon: 62 48 55 20 / 988 27 942  
Internett: [www.tynset.kommune.no](http://www.tynset.kommune.no)

### Fåset skole

Telefon: 62 48 58 50  
Internett: [www.tynset.kommune.no](http://www.tynset.kommune.no)